

ROZDZIAŁ 26

ZMIANA CHARAKTERU ROLI RADY NADZORCZEJ W ŚWIECIE NOWELIZACJI USTAWY O RACHUNKOWOŚCI

Anna Domańska^{1}*

Dyrektywa 2006/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006r.² zmieniła m.in. dyrektywę Rady 78/660/EWG w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek. Jedną ze zmian polegała na tym, że dodano sekcję 10A zatytułowaną: „Obowiązek i odpowiedzialność prawna za sporządzenie i publikowanie rocznych sprawozdań finansowych oraz rocznego sprawozdania z działalności”. W art. 50b państwa członkowskie zostały zobowiązane do zapewnienia, że członkowie organów administrujących, zarządzających i nadzorczych spółki mają wspólny obowiązek zapewnienia, by roczne sprawozdanie finansowe, roczne sprawozdanie z działalności oraz oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego były sporządzane i publikowane zgodnie z wymaganiami dyrektywy oraz tam gdzie znajduje to zastosowanie, zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości, przyjętymi zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002. W art. 50c zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia stosowania własnych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących odpowiedzialności prawnej wobec członków organów administrujących, zarządzających oraz nadzorczych, o których mowa w art. 50b, przynajmniej wobec spółki, w przypadku uchybienia obowiązkowi, o którym mowa w art. 50b.

¹ * dr, Politechnika Łódzka

² Dyrektywa 2006/46/ WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006r. zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, 83/349/EWG w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych, 86/635/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych oraz 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń, Dz. U. UE L 224 z 16.8.2006r.

Państwa członkowskie zostały zobowiązane do wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy najpóźniej do dnia 5 września 2008r.

Ustawodawca polski implementował powyższą dyrektywę dokonując nowelizacji ustawy o rachunkowości.³ Zmiana polegała na tym, że wprowadzono art. 4a przewidujący, że kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w niniejszej ustawie (ust.1). Kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki odpowiadają solidarnie wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem stanowiącym naruszenie obowiązku wynikającego z ust. 1 (ust.2). Regulacja ta weszła w życie 2 maja 2008r.

Takie rozwiązanie jest całkowitą nowością w prawie spółek, gdzie dotychczas rada nadzorcza była postrzegana jako organ nadzoru, a nie jako organ współodpowiedzialny za kształt sprawozdań finansowych. Świadczą o tym przepisy kodeksu spółek handlowych dotyczące rad nadzorczych w spółkach: komandytowo – akcyjnej (art. 143 § 1), z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 219 § 1) oraz akcyjnej (art. 382 § 1), z których wynika, że rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, w tym jest zobowiązana do dokonywania oceny sprawozdań finansowych spółek w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, a także składania zgromadzeniu wspólników corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny (art. 126 § 1 pkt 2 w związku z art. 382 § 2 ksh, art., 219 § 2 ksh oraz art. 382 § 2 ksh).

W związku z powyższą regulacją nasuwa się pytanie czy zmiana ustawy o rachunkowości, zwiększająca odpowiedzialność rad nadzorczych oznacza złamanie rozdziału funkcji zarządczych i nadzorczych w spółkach czy też stanowi instrument stworzenia modelu nadzoru bardziej świadomego i odpowiedzialnego za jedną z najważniejszych sfer działalności spółki, jaką jest sprawozdawczość finansowa.

Mając na uwadze, że przepisy kodeksu spółek handlowych pozostały niezmienione w zakresie obowiązków rady nadzorczej dotyczących sprawozdawczości finansowej, należy opowiedzieć się za drugą opcją, czyli uznać, że ustawodawca wspólnotowy, a za nim ustawodawca polski nadali nadzorowi sprawowanemu przez rady nadzorcze inną jakość.

Wychodząc z przekonania, że rola rady nadzorczej nie uległa zmianie, zakres odpowiedzialności z art. 4a ust. 1 ustawy o rachunkowości należy rozpatrywać

³ Ustawa z dnia 18 marca 2008r. o zmianie ustawy o rachunkowości, Dz. U. Nr 63, poz. 393.

w kontekście uprawnień rady do oceny sprawozdań. Odpowiedzialność, o której mowa w art. 4a ustawy o rachunkowości nie może być oderwana od uprawnień rady nadzorczej przewidzianych w ksh w zakresie sprawozdań finansowych.

Obowiązek sporządzania sprawozdań spoczywa na zarządzie. Rola rady, jako czynnika kontroli sprowadza się do roli ciągłego nadzoru nad pracą, działalnością i interesami spółki.⁴ W odniesieniu do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kodeks spółek handlowych w art. 219 przewiduje, że rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności (§ 1), nie ma prawa wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki (§ 2), a do szczególnych obowiązków rady nadzorczej należy ocena sprawozdań, o których mowa w art. 231 § 2 pkt 1, w zakresie ich zgodności z księgami dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, oraz wniosków zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia strat, a także składanie zgromadzeniu wspólników corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny (§ 3). W celu wykonania swych obowiązków rada nadzorcza może badać wszystkie dokumenty spółki, żądać od zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku spółki (§ 4). Każdy członek rady nadzorczej może samodzielnie wykonywać prawo nadzoru, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (§ 5).

Z art. 219 § 2 ksh wynika, że rada nie ma prawa wydawać zarządowi wiążących poleceń a więc wyraźnie ustawodawca rozstrzygnął, iż rada jest organem kontroli, a nie organem prowadzenia spraw spółki.

Zakres uprawnień kontrolnych rady (będących zarazem jej obowiązkami) został określony w art. 219 § 3 ksh. Zakres uprawnień kontrolnych rady wymieniony w § 3 nie może być ograniczony w umowie spółki. Przepis ten określa minimalny standard uprawnień kontrolnych rady. W przypadku ograniczenia takich uprawnień rada stałaby się tylko fasadowym organem⁵.

Badanie przez radę nadzorczą dokumentów oznacza, że to nie ona je sporządza, ale czyni to zarząd. Rada ocenia je nie tylko pod kątem formalnym, ale również materialnym, tj. pod kątem zgodności z rzeczywistością. Natomiast ocena wniosków zarządu, co do podziału zysków i pokrycia strat nie musi oznaczać akceptacji tych propozycji, ale rada może przedstawić własne sugestie z punktu widzenia celowości takich decyzji. Kompetencje rady nadzorczej mają w zasadzie charakter ocen, natomiast rada nadzorcza nie bada sprawozdań w takim zakresie, jak czynią to biegli rewidenci, co do sprawozdań finansowych⁶.

⁴ J. Szwaja [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Tom III, C.H.Beck, Warszawa 2008, s. 750.

⁵ A. Szajkowski, A. Szumański, M. Tarska [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Tom II, C.H.Beck, Warszawa 2005, s. 585.

⁶ A. Kidyba, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2001, 514.

Rada nadzorcza czynności faktyczne z art. 219 § 4 ksh może realizować przy pomocy innych osób. Członkowie rad nie zawsze mają odpowiednie kwalifikacje faktyczne w zakresie sprawowanych czynności. Dlatego muszą zlecać dokonywanie ekspertyz, opinii itp. np. biegłym ekspertom, pracownikom naukowym. Jednakże badanie z art. 219 § 4 ksh musi być przeprowadzone przez członków rady, choćby opierali się na czynnościach innych osób, to członkowie rady podpisują stosowne dokumenty⁷.

Podobne rozwiązania obowiązują w spółce akcyjnej. Rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. art. 382 § 1 ksh. Do kompetencji rady należy ocena sprawozdania (merytorycznego) zarządu z działalności spółki i ocena sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym (art. 382 § 3 ksh w zw. z art. 395 § 2 pkt 1 ksh oraz art. 69 i 70 ustawy o rachunkowości). Rada nadzorcza przedstawia walnemu zgromadzeniu sprawozdanie z wyników badania sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności spółki oraz wniosków zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty (art. 382 § 3 ksh w zw. z art. 68 ustawy o rachunkowości. W spółce akcyjnej dodatkowo jeszcze sprawozdanie zarządu z działalności spółki i sprawozdanie finansowe muszą być badane przez biegłego rewidenta (art. 395 § 4 ksh i art. 64 i n. ustawy o rachunkowości).

Jednym z przejawów funkcji kontrolnej rady jest ocena sprawozdań zarządu. Sprawozdania ukazują, za pomocą metod rozwiniętych przez rachunkowość, wyniki osiągnięte przez zarząd w ostatnim roku obrotowym. Prowadzenie rachunkowości jest nieodłącznym elementem procesu zarządzania., a roczne sprawozdania stanowią jedyne dokumenty, które zarząd przekazuje radzie z mocy prawa bez wezwania⁸.

Badanie rocznych sprawozdań to z jednej strony typowa kontrola o charakterze następczym, której przedmiotem są zdarzenia z przeszłości i zakończone procesy gospodarcze, z drugiej zaś ocena przez pryzmat instrumentów rachunkowości przyszłych wyzwań spółki, a zatem narzędzie realizacji przez radę funkcji strategicznych. Rada powinna zwrócić szczególną uwagę na przedstawioną przez zarząd ocenę spodziewanych zagrożeń⁹.

Z przepisów wynika, że rada ocenia zgodność rocznych sprawozdań z księgami, dokumentami oraz stanem faktycznym. Badając zgodność, rada ocenia w pierwszej kolejności przestrzeganie prawa oraz reguł staranności zawodowej przy sporządzaniu sprawozdań. W literaturze podnosi się, że rada nie bada jednak wyłącznie poprawności sprawozdań, ale musi uwzględniać także celowość i gospodarczą racjonalność przedstawionych działań. Decyzje ze sfery

⁷ Ibidem, s. 515.

⁸ A. Opalski, Rada nadzorcza w spółce akcyjnej, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 359.

⁹ jw.

rachunkowości (np. sposób bilansowego ujęcia transakcji, wycena aktywów i pasywów, tworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania, zasady amortyzacji) mają często charakter ocenny i stanowią instrument polityki finansowej i gospodarczej. Operowanie mechanizmami rachunkowości, jako składnik skomplikowanych procesów inżynierii finansowej, jest ważnym elementem strategii spółki, determinującym jej wyniki i przyszły rozwój¹⁰.

Dotychczasowe doświadczenia z funkcjonowaniem rad nadzorczych pokazują, że rady nie są przygotowane do kompleksowej analizy sposobu prowadzenia rachunkowości. Wskazuje się, że w spółkach akcyjnych analiza taka wymagałaby intensywnego i długotrwałego zaangażowania wieloosobowego zespołu specjalistów. Rada może jedynie zbadać czy zasadnicze decyzje zarządu z zakresu rachunkowości zostały podjęte zgodnie z interesem spółki, przy dołożeniu należytej staranności i czy są ekonomicznie rozsądne.¹¹

W świetle nowelizacji ustawy o rachunkowości w literaturze podnosi się, że rada nadzorcza musi zwiększyć zakres możliwego wpływu na kształt sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności spółki. Art. 4a ustawy o rachunkowości nakłada na radę obowiązek aktywnego nadzoru i aktualnej wiedzy o sytuacji finansowej spółki. Zakres odpowiedzialności członków rad nadzorczych został rozciągnięty na odpowiedzialność za sprawozdania finansowe i sprawozdania z działalności spółki, które sporządza zarząd nie mający jednocześnie obowiązku uwzględniania stanowiska rady na etapie ich tworzenia.

Ustawa o rachunkowości nie wskazała za pomocą jakich instrumentów rada może wpływać na treść czy formę sprawozdania. Z pewnością może ona wykorzystać środki oddziaływania przewidziane przez kodeks spółek handlowych, włącznie z zawieszeniem członków zarządu. Aktywna rola rad nadzorczych w zakresie obowiązku zapewnienia zgodności sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności spółki z ustawą o rachunkowości, pociąga za sobą konieczność podjęcia szeregu działań. Wskazuje się, że rada nadzorcza powinna:¹²

- zacieśnić współpracę z biegłym rewidentem;
- rozpocząć edukację w zakresie rachunkowości i poznać zasady nią rządzące;
- zapoznać się szczegółowo ze sprawozdaniem finansowym przed jego zatwierdzeniem;
- wzmocnić radę o eksperta od sprawozdawczości (dobrze jest jeśli w radzie nadzorczej zasiada przynajmniej jeden kompetentny i zaufany człowiek, znający się na sprawozdaniu finansowym);
- ewentualnie ubezpieczyć członków rady nadzorczej od odpowiedzialności

¹⁰ A. Opalski, op.cit., s. 360.

¹¹ jw.

¹² P.Rybicki, Odpowiedzialność rad nadzorczych a rachunkowość kreatywna, *Giełda i Finanse* 2009, nr 1, s. 89; A. Opalski, op. cit., s. 361.

- cywilnej, choć może to pociągać duże koszty;
- wykazać się dużą intuicją oraz reagować szybko i stanowczo na niepokojące zdarzenia;
- napisać przedstawić zgromadzeniu wspólników/organowi właścicielskiemu uwagi do sprawozdań.

Biegły rewident kieruje opinię i raport do zarządu jako organu działającego za spółkę. Na zasadach przewidzianych w art. 68 ustawy o rachunkowości oraz art. 395 § 4 ksh zarząd udostępnia je akcjonariuszom. Żaden przepis nie zobowiązuje zarządu do przekazania radzie odpisów opinii i raportu ani nawet do ich udostępnienia do wglądu. Jeżeli zarząd nie czyni tego dobrowolnie, radzie pozostaje jedynie skorzystanie z ogólnego uprawnienia do badania dokumentów spółki (art. 382 § 4 ksh)¹³. Opinia i raport biegłego rewidenta to najważniejsze neutralne źródło wiedzy o sytuacji spółki i dlatego nie można odmówić im znaczenia prawnego z punktu widzenia realizacji funkcji kontrolnej rady¹⁴. Nie oznacza to, że rada nie może samodzielnie oceniać sprawozdania zarządu. Kontrola sprawowana przez radę funkcjonuje równolegle wobec kontroli biegłego rewidenta. Rada powinna ocenić czy wnioski zawarte w opinii i raporcie są zgodne z posiadaną przez nią wiedzą o sprawach spółki. Rada nie może pominąć ustaleń biegłego rewidenta, zgłaszającego zastrzeżenia do sprawozdania finansowego, wskazującego na istotne naruszenie prawa bądź na wystąpienie poważnych zagrożeń dla działalności spółki¹⁵.

W związku z obowiązkiem z art. 4a ustawy o rachunkowości powstaje pytanie o zakres odpowiedzialności odszkodowawczej członków rad nadzorczych.

Zgodnie z art. 4a ust. 2 ustawy o rachunkowości członkowie rad nadzorczych odpowiadają solidarnie wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem stanowiącym naruszenie obowiązku zapewnienia, zgodności sprawozdań finansowych jednostki oraz sprawozdań z jej działalności z wymogami ustawy o rachunkowości. Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej rady nadzorczej są: naruszenie obowiązku z art. 4a ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz wystąpienie po stronie spółki szkody, w związku z tym naruszeniem.

Naruszeniem obowiązku z art. 4a ust. 1 ustawy o rachunkowości będzie zarówno nie sporządzenie w terminie sprawozdania lub niepublikowanie go, jak również sporządzenie sprawozdania, ale z błędami merytorycznymi. Należy w tym miejscu spojrzeć na przepisy o odpowiedzialności odszkodowawczej członków rad nadzorczych przewidziane w kodeksie spółek handlowych. Z art. 293 § 1 ksh oraz art. 483 § 1 ksh wynika, że członek zarządu, rady nadzorczej, komisji

¹³ A. Opalski, op. cit., s. 362.

¹⁴ W. Popiołek [w:] J.A. Strzępka red., Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Orzecznictwo, t. II, Warszawa 2005, s. 248.

¹⁵ A. Opalski, op. cit., s. 363.

rewizyjnej oraz likwidator, odpowiada wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki, chyba że nie ponosi winy. Wymienione osoby powinny przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności (art. 293 § 2 ksh oraz art. 483 § 2 ksh).

Członkowie rad nadzorczych odpowiadają na zasadzie winy za szkodę wyrządzoną spółce, w wyniku naruszenia przepisu ustawy lub postanowienia umowy. Chodzi tu o naruszenie nie tylko przepisów kodeksu spółek handlowych ale także jakiegokolwiek innego przepisu. Należy przyjąć, że art. 4a z ustawy o rachunkowości jest *lex specialis* w stosunku do art. 293 i 483 ksh. Kodeks spółek handlowych przewiduje odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem, a szczególnym przypadkiem będzie naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9.02.2006r. V CSK 128/05¹⁶ wyjaśnił, że ustalenie bezprawności w rozumieniu art. 293 ksh nie może ograniczać się jedynie do ogólnikowego stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie było sprzeczne z prawem lub umową spółki, lecz powinno wskazywać – z przytoczeniem konkretnych przepisów prawa lub postanowień umowy – na czym polegała sprzeczność zachowania członka organu spółki z oznaczonym przepisem prawa lub postanowieniem umowy.

Odpowiedzialność cywilnoprawna członków rad nadzorczych ma charakter kontraktowy, oparty na art. 471 i n. kc. Oznacza to, że członek rady nadzorczej nie naruszając przepisów kodeksu spółek handlowych może być pociągnięty do odpowiedzialności na podstawie art. 293 ksh w związku z art. 471 kc, jeśli jego działanie szkodzi spółce.¹⁷

Odpowiedzialność odszkodowawcza członków rad nadzorczych oparta jest na zasadzie winy. Przepisy ksh przerzucają ze spółki na członka rady nadzorczej ciężar dowodu w zakresie winy. Spółka zobowiązana jest jedynie udowodnić działanie lub zaniechanie sprzeczne z prawem lub umową spółki, szkodę i związek przyczynowy pomiędzy działaniem lub zaniechaniem a poniesioną przez spółkę szkodę. Członek rady nadzorczej uwolni się od odpowiedzialności udowadniając brak winy po swej stronie. Każda postać winy, umyślnej czy nieumyślnej uzasadnia odpowiedzialność z art. 293 i 483 ksh.¹⁸

Członek rady nadzorczej jest zobowiązany, w myśl przepisów kodeksu spółek handlowych przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć należytej staranności.

¹⁶ A.Gawrysiak Zabłocka, E. Skibińska, Kodeks spółek handlowych. Orzecznictwo, C.H.Beck, Warszawa 2007, s.149

¹⁷ M. Bielecki, Odpowiedzialność członków rad nadzorczych wobec spółki, Prawo Przedsiębiorcy 2008, nr 51, s. 7.

¹⁸ J. Bieniak, M. Bieniak, Spółka akcyjna. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2005, s. 516.

W literaturze wskazuje się, że przejawem braku należytej staranności w wykonywaniu funkcji nadzorczych będą m.in.:

- fakt objęcia funkcji w radzie nadzorczej przez osobę, która nie ma ku temu stosownych predyspozycji, a w szczególności wykształcenia i doświadczenia zawodowego;
- wyrażenie zgody na dokonanie przez zarząd czynności sprzecznej z interesem spółki;
- nie zawieszenie członka zarządu działającego na szkodę spółki.

Odpowiedzialność członków rad nadzorczych z ksh obejmuje rzeczywiście poniesioną stratę oraz utracone korzyści. Przepisy nie określają wysokości odszkodowania, do jakiej członek rady odpowiada. Ponadto odpowiedzialność członków rad nadzorczych jest solidarna, czyli spółka będzie mogła żądać naprawienia szkody od jednego z członków rady, od kilku z nich lub od wszystkich łącznie.

Wobec braku odrębnej regulacji w ustawie o rachunkowości do kwestii przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wywołanej nie zapewnieniem spełnienia przez sprawozdania spółki wymogów ustawy o rachunkowości znajdują zastosowanie art. 297 ksh lub 488 ksh. Wynika z nich, że roszczenie o naprawienie szkody przeciwko członkowi rady nadzorczej przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, w którym spółka dowiedziała się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia. Jednakże w każdym przypadku roszczenie przedawnia się z upływem lat 10 (w spółce z o.o.) lub lat 5 (w spółce akcyjnej), od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę. Przyjmuje się, że dla spełnienia przesłanki „dowiedzenia się przez spółkę o szkodzie” wystarczy, że taką informację uzyska jeden z członków zarządu¹⁹.

Ustawodawca nowelizując ustawę o rachunkowości zobligował członków rad nadzorczych do aktywnego i świadomego podejścia do oceny sprawozdań finansowych i z działalności spółki. Podstawowym obowiązkiem osób sprawujących nadzór jest zagwarantowanie, że zasady rachunkowości, a w szczególności sprawozdania finansowe i z działalności spółki będą zgodne z ustawą. Rzetelna sprawozdawczość jest bowiem jednym z gwarantów zaufania kontrahentów do spółki.

Literatura:

1. Bielecki M., *Odpowiedzialność członków rad nadzorczych wobec spółki*, Prawo Przedsiębiorcy 2008, nr 51
2. Bieniak J., Bieniak M., *Spółka akcyjna. Komentarz*, C.H.Beck, Warszawa 2005
3. Gawrysiak - Zabłocka A., Skibińska E., *Kodeks spółek handlowych*.

¹⁹ M. Bielecki, op. cit., s. 9.

- Orzecznictwo, C.H.Beck, Warszawa 2007
4. Kidyba A., *Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz*, C.H.Beck, Warszawa 2001
 5. Opalski A., *Rada nadzorcza w spółce akcyjnej*, C.H.Beck, Warszawa 2006
 6. Rybicki P., *Odpowiedzialność rad nadzorczych a rachunkowość kreatywna*, Giełda i Finanse 2009, nr 1
 7. Sołtysiński S., Szajkowski A., Szumański A., Szwaja J., *Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Tom III*, C.H.Beck, Warszawa 2008
 8. Sołtysiński S., Szajkowski A., Szumański A., Szwaja J., *Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Tom II*, C.H.Beck, Warszawa 2005
 9. Strzępka J.A. [red.], *Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Orzecznictwo, t. II*, Warszawa 2005

Streszczenie

Ustawodawca polski w celu implementacji dyrektywy 2006/46/WE zmienił ustawę o rachunkowości. Zmiana polegała na tym, że wprowadzono art. 4a przewidujący, że kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w niniejszej ustawie (ust.1). Kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki odpowiadają solidarnie wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem stanowiącym naruszenie obowiązku wynikającego z ust. 1 (ust.2). Regulacja ta weszła w życie 2 maja 2008r. W świetle nowelizacji ustawy o rachunkowości w literaturze podnosi się, że rada nadzorcza musi zwiększyć zakres możliwego wpływu na kształt sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności spółki. Art. 4a ustawy o rachunkowości nakłada na radę obowiązek aktywnego nadzoru i aktualnej wiedzy o sytuacji finansowej spółki.

Change of the character of supervisory board's role in the light of the amendment to the Accounting Act

Summary

In order to implement the Directive 2006/46/EC Polish legislator modified the Accounting Act. The change concerned an implementation of Article 4a in which head of the unit and members of the supervisory board or of another body being in charge of the units are obliged to ensure that the financial report and the report on operations shall meet the requirements stipulated in the said Act (section 1). Head of the unit and members of the supervisory board or of another authority overseeing the units are jointly accountable to the company for a loss caused by an action or a failure to act being an infringement of the duty resulting from section 1 (section 2). This regulation came into force on 2 May 2008. In the light of the amendment to the Accounting Act the literature raises an issue of the supervisory board's necessity to increase the scope of possible influence on the form of the

financial report and the report on the company's operations. Article 4a of the Accounting Act places the board under an obligation to actively supervise the company and to have up-to-date knowledge on the company's financial situation.